

अत्यागंबद्धमुष्टितां ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ अपुर्मासः स्त्रीवाः स्थूलजिह्वा मूकाः ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ नक्षत्राणि धूमकेतवाः ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ एकस्य धनं द्वौ आच्छिद्य गृहीतः ॥ ३९ ॥ ४० ॥
 एतेभ्यो नित्ययुक्तः स्यान्नक्तं चर्या च वर्जयेत् ॥ अत्यागं चाभिमानं च दंभं क्रोधं च वर्जयेत् ॥ ३१ ॥ अविज्ञाता सुचस्त्री पुच्छी वा सुस्वैरिणीषु च ॥ परभार्या सुकन्या
 सुनाचरे नैथुनं नृप ॥ ३२ ॥ कुलेषु पापरक्षां सिजायंते वर्णसंकरात् ॥ अपुर्मासौ गहीनाश्च स्थूलजिह्वा विचेतसः ॥ ३३ ॥ एते चान्ये च जायंते यदाराजा प्रमाद्य
 ति ॥ तस्माद्राज्ञा विशेषेण वा तितव्यं प्रजाहिते ॥ ३४ ॥ क्षत्रिस्य प्रमत्तस्य दोषः संजायते महान् ॥ अधर्माः संप्रवर्धन्ते प्रजासंकरकारकाः ॥ ३५ ॥ अशीतिविद्य
 ते शीतं शीते शीतं न विद्यते ॥ अदृष्टि रतिदृष्टिश्च व्याधिश्रव्या विशेषज्ञाः ॥ ३६ ॥ नक्षत्राण्युपतिष्ठन्ति ग्रहा घोरास्तथागते ॥ उत्पाताश्चात्र दृश्यन्ते बहवो राजनाश
 नाः ॥ ३७ ॥ अरक्षितात्मा यो राजा प्रजाश्चापि न रक्षति ॥ प्रजाश्च तस्य क्षीयंते ततः सोऽनुविनश्यति ॥ ३८ ॥ द्वावाददाते ह्येकस्य द्वयोः सुबहवो परे ॥ कुमार्यः संप्र
 लुप्यंते तदा हुन्यंते पदूषणं ॥ ३९ ॥ ममेदमिति नैकस्य मनस्येष्ववतिष्ठति ॥ त्यक्त्वा धर्मं यदाराजा प्रमादमनुतिष्ठति ॥ ४० ॥ इति श्री महाभारते शांतिपर्वणि राजध
 उतथ्य गीतासु नववतितमोऽध्यायः ॥ ९० ॥ ॥ ९१ ॥ उतथ्य उवाच कालवर्षी च पर्जन्या धर्मचारी च पार्थिवः ॥ संपद्येदेषा भवति सा विभर्ति सुखं प्रजाः ॥ १ ॥
 यो न जानाति हर्तुं वा वस्त्राणां रजकोमलं ॥ रक्तानां वा शोधयितुं यथानास्ति तथैव सः ॥ २ ॥ एवमेतद्विजेंद्राणां क्षत्रियाणां विशांतया ॥ शूद्रश्च तु र्यावर्णानां नाना
 कर्म स्ववस्थितः ॥ ३ ॥ कर्मशूद्रे कृषिर्वैश्ये दंडनीतिश्च राजनि ॥ ब्रह्मचर्यं तपो मंत्राः सत्यं चापि द्विजातिषु ॥ ४ ॥ तेषां यः क्षत्रियो वेदवस्त्राणां मिव शोधनं ॥ शीलदो
 षान्विनिर्हर्तुं स पिता स प्रजापतिः ॥ ५ ॥ कृतं त्रेताद्वापरं च कलिश्च भरतर्षभ ॥ राजवृत्तानि सर्वाणि राजैव युगमुच्यते ॥ ६ ॥ चातुर्वर्ण्यं तथा वेदाश्चातुराश्रम्यमेव च ॥
 सर्वं प्रमुह्यते ह्येतद्यदाराजा प्रमाद्यति ॥ ७ ॥ अग्नित्रेतात्रयी विद्यायज्ञाश्च सहस्रदक्षिणाः ॥ सर्वएव प्रमाद्यंति यदाराजा प्रमाद्यति ॥ ८ ॥ राजैव कर्ता भूतानां रा
 जैव च विनाशकः ॥ धर्मात्मा यः स कर्ता स्यादधर्मात्मा विनाशकः ॥ ९ ॥ राज्ञो भार्याश्च पुत्राश्च बांधवाः सुहृदस्तथा ॥ समेत्य सर्वे शोचंति यदाराजा प्रमाद्यति ॥
 ॥ १० ॥ हस्तिनोऽश्वाश्च गावश्चाप्युष्ट्राश्च तरगर्दभाः ॥ अधर्मभूते नृपतौ सर्वे सीदंति जंतवः ॥ ११ ॥

इति शांतिपर्वणि राजध ० नैलकंठीये भारतभाष्ये नववतितमोऽध्यायः ॥ ९० ॥ ॥ ९१ ॥ कालेति ॥ १ ॥ वस्त्राणां शुक्लानां शोधयितुं रंगमविचाल्य मलमात्रं दूरीकर्तुं ॥ २ ॥ द्विजानां मध्ये यः कश्चिच्छू
 द्रो वानानां कर्मस्ववस्थितः स्वकर्मच्युतो मूढः रजकतुल्य इत्यर्थः ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ अग्नित्रेतागार्हपत्यदक्षिणाभ्याहवनीयाख्यं वक्रिन्नयं त्रयीकर्म्यजुः सामवेदाः ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥